

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Proces tvorby didaktických hraček pro děti v mateřské škole
Autor práce: Marie Navrkalová, DiS.
Studijní program: Pedagogika volného času (Bc.)
Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.
Datum: 4. 5. 2023

Posuzovaná bakalářská práce vychází z vlastního zájmu a praxe autorky. Jejím cílem je prozkoumat, „jak probíhá proces tvorby didaktické hračky“ (s. 5). Základní metodou, o kterou se autorka opírá, jsou rozhovory s pěti respondentkami, které se tvorbou didaktických hraček zabývají; zároveň autorka na konkrétních příkladech představuje vlastní tvorbu didaktických hraček.

Po formální i jazykové stránce se jedná o bakalářskou práci pečlivě zpracovanou. Svým rozsahem splňuje požadavky kladené na bakalářské práce obhajované na TF JU. Čerpá z přibližně dvou desítek relevantně vybraných zdrojů. Vzhledem k tématu je poněkud škoda, že se omezuje na zdroje dostupné v češtině, jichž není mnoho, nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, považuji to za akceptovatelné.

Strukturu práce kromě úvodu, závěru a příloh tvoří pět základních kapitol, přičemž první tři kapitoly mají spíše charakter teoretický, čtvrtá kapitola má charakter výzkumný a pátá kapitola pak celkový obraz doplňuje náhledem vycházejícím z vlastní praxe autorky.

První kapitola, shrnující poznatky vývojové psychologie, má spíše charakter „výpisků z literatury“. Je sice zpracována poměrně solidně, ale postrádám zde větší propojení vzhledem k cíli práce, tj. vlastní úvahu o tom, co z uvedených poznatků plyne pro tvorbu didaktických hraček. Druhá kapitola je v tomto ohledu o něco lepší, její slabinou je však to, že vychází z dosti omezeného okruhu zdrojů. Třetí kapitolu hodnotím jako relativně nejslabší. Poskytuje sice solidní základní informace, ale chybí zde větší přesah k cíli bakalářské práce. Zvláště v kap. 3.3 by při vymezování klíčového pojmu „didaktická hračka“ stálo za to více rozvést, jak nebo zda je vhodné uvažovat o hračce a hře jako o prostředku k dosahování cílů stanovených pedagogem či vzdělávacím programem, zda se tím neruší hra s hračkou jako taková, zda se pak tento předmět nestává spíše „pomůckou“ než „hračkou“. Bylo by například výborné, pokud by se autorka pokusila více diskutovat, zda je hra a hračka něco, co má pro dítě hodnotu samo o sobě a nemá žádný účel mimo sebe, zda můžeme hovořit o tom, že dítě s hračkou „pracuje“. Zajímavé by bylo také více přiblížit, jak v praxi vypadá to, co děti s didaktickými hračkami dělají? Například v kapitole 5.3 je uveden hezký postřeh: „Čas strávený u této hračky byl v rozmezí 10–15 minut, než si dotyčný uvědomil, že si hraje.“ Ale je to jen drobný útržek a stálo by za to podobné postřehy rozvést či diskutovat vzhledem k uvedené teorii.

Kapitolu čtvrtou – vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci – hodnotím jako zpracovanou adekvátně. Trochu mne mrzí, že spíše než o otevřené rozhovory s respondenty se jednalo o strukturované dotazování, takže nebylo úplně možné se dostat k tomu, jak tvůrci hraček o procesu tvorby sami přemýšlejí. Na

druhou stranu považuji i toto dotazování za funkční a myslím, že vzhledem k cíli práce byla data poskytnutá respondenty zpracována dobře, takže předložená bakalářská práce ve výsledku přináší cenný vhled do procesu tvorby didaktických hraček. Kapitola pátá je dle mého mínění také funkční. Popis vlastní tvorby didaktických hraček zajímavě doplňuje čtvrtou kapitolu, byť srovnání vlastní praxe s tím, co se autorka dozvěděla ve výzkumném šetření, je relativně stručné.

Závěr bakalářské práce hodnotím jako velmi zdařilý. Autorka se neomezuje na shrnutí obsahu jednotlivých kapitol, ale poctivě se snaží formulovat vlastní závěry a jde skutečně „k věci“. Do jisté míry tak kompenzuje dílčí nedostatky teoretických kapitol zmíněné výše.

Jako vedoucí práce velmi oceňuji zájem a energii studentky, kterou zpracování bakalářské práce věnovala, její poctivý a pečlivý přístup. Oceňuji také schopnost dobře si rozvrhnout práci v čase, takže v závěru ještě zbyl prostor pro doladování textu.

Pro obhajobu navrhuji tyto otázky:

1. Jak chápáte vztah (rozdíl, podobnost) mezi pojmy „didaktická pomůcka“, „hračka“ a „didaktická hračka“? Jaký je rozdíl mezi „prací s didaktickou pomůckou“ a „hrou s hračkou“?
2. Jak chápáte vztah či rozdíl mezi „tvorbou hračky“ a „výrobou hračky“?
3. Jaký je rozdíl mezi rozhovorem a dotazováním?

Domnívám se, že předložená bakalářská práce po stránce formální i obsahové splňuje dané požadavky a **doporučuji** ji k obhajobě. Navrhuji hodnocení stupněm „**velmi dobře**“; v případě výborného výkonu u obhajoby (zejm. vzhledem k výše uvedeným otázkám) nebudu nic namítat ani proti hodnocení stupněm „výborně“.